

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIENKARTINĖS IŠMOKOS SOCIALINIO
DRAUDIMO PENSIJŲ IR ŠALPOS IŠMOKŲ GAVĖJAMS ĮSTATYMO NR. XIII-2886
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-5149“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-20-1986) (TAIS Nr. 20-14523(2))**

2020-11-24 Nr. NV-3191

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pastebime, kad Projektu siūloma Vyriausybės pozicija, kuria iš esmės pritariama Lietuvos Respublikos vienkartinės išmokos socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų gavėjams įstatymo Nr. XIII-2886 pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-5149 (toliau – Įstatymo projektas), tačiau pateikiami argumentai tobulinti Įstatymo projektą galėtų būti traktuojami kaip nepritarimo argumentai, kurie reiškia naujo teisinio reguliavimo siūlymą (Projekto 2, 3, 4, 5, 6 punktai) ir kurie turėtų būti realizuojami priimant naują įstatymą (Projekto 1 punktas). Toks argumentų dėstymas neužtikrina Vyriausybės pozicijos tikslumo bei nedviprasmiškumo, nes neturėtų būti pritariama iš esmės Įstatymo projektui, kurio tikslui pasiekti siūlomos teisinio reguliavimo priemonės nėra tinkamos ir Vyriausybės pozicijoje nurodoma, kad teisinius santykius reikia reguliuoti priimant kitą įstatymą nei Seime svarstomas Įstatymo projektas. Siekiant pašalinti Projekto nuostatų prieštarumą, būtų tikslinga papildomai įvertinti galimybę formuluoti poziciją pritariant Įstatymo projekto tikslui (analogišką pasiūlymą savo išvadoje buvo teikusi ir Teisingumo ministerija), nurodant ir Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo tikslinimo aspektus, kartu pateikiant motyvuotą pasiūlymą priimti naują teisės aktą, jei esamus socialinio draudimo pensijų ir šalpos išmokų mokėjimą reguliuojančius įstatymus keisti yra netikslinga. Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad nuostatos teikiamoje Vyriausybės pozicijoje gali būti dėstomos jas struktūrizuojant ir išskiriant nuostatas, kurioms pritariama ir pasiūloma jas tobulinti, ir išskiriant nuostatas, kurioms iš esmės nepitariama (pavyzdžiui, tokia Vyriausybės pozicija buvo teikiama Vyriausybės 2019 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1039 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 606, 627, 693, 736, 738, 739 ir 747 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1319(4)“).

2. Vyriausybės pozicijos, dėstomos Projekte, prieštarumą ir neapibrėžtumą lemia ir tai, kad Projekto 1 punkte pateikus argumentus, kodėl Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas „turėtų būti nustatytas“ ne Įstatymo projekte, o naujame įstatyme, toliau Projekto punktuose teikiami pasiūlymai tobulinti Įstatymo projektą. Tampa nebeaišku, kaip Projekto 1 punkte dėstoma pozicija būtų suderinama su Projektu siūloma pagrindine pozicija „iš esmės pritarti“ Įstatymo projektui. Siūlytume tikslinti Projekto 1 punkto formuluotę ir teikiamą siūlymą koreguoti atsižvelgiant į Vyriausybės poziciją Įstatymo projekto atžvilgiu.

3. Siekiant aiškumo bei pasiūlymų tikslumo, Projekto 2, 3, 4, 5 punktuose siūlytina pateikti nuorodas į konkrečias Įstatymo projekto nuostatas, dėl kurių teikiami siūlymai.

4. Siūlome įvertinti Projekto 7 punkto antrojoje pastraipoje dėstomų argumentų (cituojama Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2020 m. rugsėjo 23 d. išvados Nr. BPE-7 „Dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo“ nuostata (išliekančios rizikos dėl užimtųjų skaičiaus mažėjimo ir augančio vartojimo taupymo neigiamo poveikio vidaus vartojimui ir ekonomikos augimui) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ nuostata dėl nuoseklaus pensijų didinimo) santykį, pateikimo tikslingumą ar šios pastraipos tikslinimo poreikį. Pastebime, kad nepaaiškinant ir nepadarant konkrečių išvadų (nuostata „atsižvelgiant į tai“ šiuo atveju nėra pakankama), tokių argumentų pateikimas tampa neaiškus ir laisvai interpretuojamas, nes, pavyzdžiui, nurodytame Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane yra apibrėžtas „Nuoseklaus socialinio draudimo *pensijų didėjimo užtikrinimas atsižvelgiant į augančią ekonomiką ir didėjančią darbo užmokesčio fondą*, o mažiausias socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo pensijas priartinant prie minimalaus vartojimo poreikių dydžio“ (4.3.3 darbas).

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė